



Устойчивост в условията на криза

Автори: Мигел Ангел Моя Коладо

Ниевес Гарсия Перейра

ANDALUCÍA EMPRENDE

Съдържание

1. Тийзър	3
2. Въведение и описание на модула	3
3. Обучително съдържание	4
3.1 Планове за устойчиво развитие, адаптивност на бизнеса и насърчаване на женското предприемачество	4
3.2 Устойчивост в бизнеса	16
4. Обобщение	30
5. Тест за самооценка	31
6. Успешни истории	32
7. Библиография и други източници	33
8. Свързани обучителни материали	33
9. Ключови думи	33
10. ESCO компетенции и умения	33

1. Тийзър

- Представете си свят, в който компаниите не само се стремят да максимизират печалбите си, но и се превръщат в двигатели на положителна промяна, справяйки се със социалните и екологичните предизвикателства, пред които сме изправени днес. В условия на криза, където несигурността и промените са норма, устойчивостта в бизнеса не е просто опция, а стратегическа необходимост.
- Пандемията от COVID-19 ни научи на ценни уроци за взаимосвързаността на нашите икономики, общества и околна среда. Докато компаниите се справят с бурните времена, възниква уникална възможност да преосмислят своите операции и начина, по който могат да допринесат за едно по-устойчиво бъдеще. Този обучителен модул е създаден, за да ви предостави инструментите и знанията, необходими за лидерство в новата ера, където устойчивостта се превръща в двигател на иновации и адаптивност към променящите се условия.
- Във времена на криза устойчивостта на бизнеса става още по-важна. Затова е необходимо да подготвим настоящите и бъдещите бизнес дами да управляват рисковете, да се възползват от възможностите на Целите за устойчиво развитие (ЦУР), да въвеждат кръгови модели и да внедряват устойчиви иновации, създавайки дългосрочна стойност както за компанията, така и за обществото.

2. Въведение и описание на модула

- Този модул предоставя знания за устойчивостта в бизнеса, разглеждайки я в трите ѝ основни аспекта: икономически, социален и екологичен.
- Модулът е разделен на две основни части, в първата част ще обсъдим значението на плановете за устойчивост на бизнеса които в допълнение към осигуряването на финансова рентабилност, създават екологична, социална и икономическа стойност.
- Също така ще анализираме как стъпка по стъпка да създадем план за устойчивост за дадена компания.
- Във втория блок ще се потопим изцяло в темата за устойчивостта в бизнеса. Ще разгледаме защо тя е важна, какви ползи носи за бизнеса, как да създадем устойчива стратегия, както и нейните предизвикателства и предимства. Също така ще обсъдим ролята на жените в света на устойчивостта.
- Чрез вдъхновяващи казуси, анализ на нововъзникващи тенденции и практически стратегии ще изследваме как бизнесите могат не само да оцелеят, но и да процъфтяват, като възприемат устойчив подход. Подгответе се да откриете как устойчивостта може да бъде път към по-светло бъдеще и как

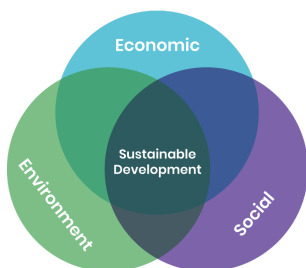
Вие можете да станете част от тази трансформация. Добре дошли в пътуването към бизнес устойчивостта в условия на криза!

3. Обучително съдържание

3.1 Планове за устойчиво развитие, адаптивност на бизнеса и насърчаване на женското предприемачество

По отношение на устойчивостта по време на криза и по-специално управлението на кризи от жените предприемачи, могат да бъдат разгледани следните въпроси:

Планове за устойчивост: Важно е компаниите, включително тези, ръководени от жени, да имат планове за устойчивост, които им позволяват да се справят по-ефективно с кризи и бизнес предизвикателства.



Устойчивостта в бизнеса се прилага към предприятията така че в допълнение на това, че генерират финансова рентабилност, те създават екологична, социална и икономическа стойност в средносрочен и дългосрочен план, като по този начин допринасят за напредъка и благосъстоянието на общностите, в които оперират, и на бъдещите поколения. Например устойчивостта в бизнеса

може да означава: използване на устойчиви материали в производството или практиката на устойчиво производство, използване на възобновяема енергия и ресурси за захранване на производствени съоръжения и намаляване на въглеродните емисии.

Адаптивност на бизнеса: Бизнес, икономическата и социална устойчивост са взаимно свързани, и е важно за компаниите да имат рамка за устойчивост на бизнеса, която да обединява **управлението на риска и управлението на кризи**.

Насърчаване на женското предприемачество. Важно е да се насърчават жените в ролята им на предприемачи и лидери, да се увеличи участието им на ръководни позиции и да им се помогне да стартират и разширят своите предприемачески инициативи.

3.1.1 Как да направите план за устойчивост на една компания стъпка по стъпка

Планът за устойчивост е пътната карта, която определя стратегията за устойчивост на компанията или организацията. Неговата цел е да определи краткосрочните, средносрочните и дългосрочните цели и действията, които трябва да бъдат изпълнени, артикулирани около основните оси (социални, икономически и екологични).

Дефинирането и прилагането на план за устойчивост е начинът, по който една организация реалистично се ангажира да стане устойчива компания. По този начин се гарантира, че въздействието ѝ е положително в трите основни измерения - икономическо, социално и екологично.

Планът за устойчивост ще определи основните посоки на действие, с техните крайни срокове за постигане и отговорните лица, което ще позволи документирането на напредъка на организацията на годишна база. Това предполага проактивно отношение за постигане на непрекъснато подобрене в компанията.

Компаниите, които стремят към устойчивост, трябва да определят пътя, за да постигнат своята цел. Всеки план за устойчивост има три измерения: икономическо, социално и екологично.

Планът за устойчивост трябва да бъде пътеводител към устойчивостта на бизнеса, но за да функционира, трябва да бъде реалистичен, с конкретни предложения и действия. Те трябва да решават основните недостатъци и проблеми на организацията във всички аспекти, засегнати от него. Решенията могат да варират от енергийна ефективност, управление на отпадъците, емисии, до потребление и други екологични аспекти, както и други социални и икономически аспекти.

Само компании, които имат жизнеспособен и стабилен план за устойчивост, ще могат да се позиционират като конкурентни компании в средносрочен и дългосрочен план. Това е така, защото социалното и екологично съзнание на потребителите се е развило до такава степен, че потребителите вече не прощават на компаниите, които нямат убедителен план за устойчивост.

Вече не е достатъчно да се предприемат конкретни действия по въпросите на околната среда. Това поведение, което далеч не е полезно, показва липса на дългосрочен екологичен ангажимент от компанията. Моделът на бизнес развитие на една компания днес трябва да бъде придружен от план за устойчивост, **да бъдеш устойчив не е въпрос на избор, това е необходимост.**

Екологичните влияния като изменението на климата са несъмнени реалности, а компаниите, които са готови да се справят с тези промени, ще имат конкурентно предимство пред другите в отговора си.



Стъпки за изпълнение на плана за устойчивост

Всеки план за устойчивост, за да бъде успешно внедрен в една организация, трябва да включва поне няколко основни стъпки:

а. Провеждане на първоначална диагностика

Всеки план за устойчивост трябва да започне с първоначална диагностика, която ни позволява да знаем откъде започваме или къде се намираме. Той трябва да идентифицира съществуващите рискове за околната среда, както и възможностите за подобрене. Тази първоначална оценка на настоящото състояние е от съществено значение тъй като трябва да знаем какви са нашите критични точки за въздействие.

С други думи, знаем ли какво е нашето въздействие върху околната среда? Знаем ли какви екологични аспекти генерираме през целия си жизнен цикъл? Знаем ли какви са нашите отпадъци, нашето потребление и емисии и др.?

б. Определяне на целите и план за действие:

След първоначалното проучване и приоритизиране на основните точки, следващата стъпка в нашия план за устойчивост трябва да бъде определянето на стратегическите цели. Какво искаме да постигнем? Определянето на тези цели трябва да бъде конкретно, то не трябва да оставя място за съмнение. Това предполага установяване на действията, които трябва да изпълним, тези, които трябва да коригираме или които трябва да подсилим.

Необходимо е всяка цел в плана за устойчивост да има собствен план за действие за постигането ѝ. Целите трябва да са конкретни, измерими, постижими, реалистични и трябва да имат максимален срок за постигането им.

За всяка цел на плана за устойчивост трябва да дефинираме:

- Отговорниците за всяко действие.
- Ресурсите, необходими за постигането им.
- Срокове за изпълнение на всяко действие.
- Индикаторите за постигане на всяка от целите Честотата на изпълнение на мониторинга.

Планът за устойчивост трябва да бъде документиран, комуникиран и разпространен на всички нива на организацията. По този начин всички служители ще могат да преживеят устойчивостта като нещо свое собствено, което ще повиши тяхната степен на ангажираност и участие. Също така трябва да бъде комуникиран и на участващите външни страни (клиенти, доставчици и др.)

c. Определете ключовите индикатори за всяка цел

Не може да има реалистичен план за устойчивост, ако няма дефинирани ключови индикатори. Те ще ни помогнат да анализираме нашата степен на развитие или непрекъснато подобрене на всяка от целите, които сме си поставили.

Индикаторите за устойчивост са от съществено значение за измерване на целите и постигнатия напредък. Те също така биха ни били полезни за да променим стратегията си, в случай, че тази, която изпълняваме не води до желания резултат да я подсилим в случай, че е правилна. Типичен индикатор е въглеродния отпечатък.

Индикаторите трябва да имат начална стойност, която определя началната точка и стойността, която трябва да бъде постигната или целевата стойност, както и крайния срок за нейното постигане.

Доколкото е възможно, те трябва да се основават на измерими данни, защото това, което не се измерва, не може да бъде подобreno. Следователно, винаги когато е възможно, трябва да определяме количествено нашите действия (количества отпадъци, концентрация на емитирани замърсители и др.).

d. Изпълнение на плана за устойчивост

Всеки екип, отговорен за изпълнението на действията, трябва да бъде организиран така, че да ги реализира устойчиво във времето. Плановите за устойчивост трябва да се разглеждат като още една задача, която да се изпълнява ежедневно, за да не се превърнат в просто формалност, изпълнявана единствено заради предстоящата среща за проследяване.

Планът за устойчивост трябва да бъде реалистичен и никога да не се разглежда като просто формалност. Компаниите трябва да демонстрират истински ангажимент към устойчивостта, ако искат да избегнат риска потребителите да се дистанцират от тях, възприемайки стратегията им като чисто маркетингов ход или опортюнистична инициатива.

Управленския екип трябва да е наясно, че именно то трябва да поеме водеща роля и да даде пример.

е. Периодичен мониторинг на напредъка на плана за устойчивост

С предварително определена периодичност, планът за устойчивост трябва да бъде проследяван, за да се оцени степента на постигане на целите. За това ще се базираме на индикатори за устойчивост, които ще ни осигурят данните, за да направим обективна оценка.

В идеалния случай трябва да имаме документирано табло, където можем визуално да оценим развитието на всяка цел въз основа на нейните индикатори, в зависимост от това дали се отклоняваме или не от очакваната стойност. В резултат на мониторинга на плана за устойчивост, трябва да се състави отчет, който да задава моментна снимка на ситуацията, в която се намира плана за устойчивост. Ще бъдат оценени и необходими коригиращи действия в случай, че има отклонение по някои от целите.

ф. Софтуер за управление на плана за устойчивост

Алтернатива, която ще подобри ефективността и организацията на работа, е внедряването на софтуер, който ни помага в управлението на плана за устойчивост. Можем да използваме и инструменти като Excel. Важното е, че година след година можем да проследяваме плана за устойчивост и цялата свързана документация и лесно можем да стигнем до заключения за това как се развиваме във връзка с предложените цели за устойчивост.

Предимства от прилагането на план за устойчивост

Изпълнението на плана за устойчивост е най-подреденият и ефективен начин за осъществяване на управление на устойчивостта в организацията и също така има множество предимства за компаниите, които го прилагат:

- Улеснява работата и изпълнението на дейностите. Ако имаме документирана пътна карта, е по-лесно да я приложим, да работим съвместно и също така да анализираме нейното развитие във времето.
- Принос за подобряване на условията на околната среда и намаляване на въздействията.
- Конкурентно предимство: потребителите са склонни да избират устойчиви марки въз основа на реалистични данни и преди всичко компании, ангажирани с устойчивостта. Най-добрият начин да демонстрираме нашият ангажимент е да разполагаме с реалистичен план за устойчивост.
- Имидж на марката: подобрява имиджа на компанията в очите на трети лица.
- Спестявания и намаляване на разходите: всеки план за устойчивост включва прилагането на мерки за насърчаване на спестяванията и ефективността. Косвено това ще означава намаляване на разходите и консумацията на енергия. Устойчивостта ни помага да бъдем ефективни.
- Осигуряване на спазване на законите, избягвайки на санкции. Една устойчива компания трябва стриктно да спазва законодателството и, чрез определянето на действия, да се стреми към непрекъснато подобряване.
- Подобряване на вътрешния имидж пред работниците: служителите ценят възможността да работят в устойчиви компании, които приемат на сериозно устойчивостта. Планът за действие за устойчивост удостоверява този ангажимент.
- Намалени са екологичните рискове за компанията.

Съвети за прилагане на план за устойчивост

1. Осигурете ангажираност от страна на ръководството: За успешното развитие на плана за устойчивост е необходимо абсолютното ангажиране на ръководството на компанията, не само в икономически аспект, като осигуряване на необходимите ресурси, но и в лидерството.
2. Комуникация и участие: също така е ключово устойчивостта да е проблем, който засяга всички. Служителите трябва да бъдат включени в планове за действие и трябва да бъдат включени и информирани за дейностите за устойчивост, които се изпълняват, по същия начин както и другите заинтересовани страни (партньори, клиенти, доставчици и т.н.)

3. Направете първоначална диагностика: важно е да имаме добро разбиране на първоначалните екологични аспекти и въздействие. Трудно бихме могли да подобрим това, което не можем да измерим и следователно не познаваме.
4. Разполагайте с количествени данни: измерването на нашето въздействие върху околната среда е най-добрият начин да можем да анализираме плана за устойчивост от обективна и реалистична гледна точка. Трябва да имаме измервания и анализ на всички възможни променливи (отпадъци, консумация и др.). Само това, което се измерва, се подобрява.
5. Подредете по приоритет: планът за устойчивост трябва да е реалистичен, а да се смята, че всичко ще се постигне през първата година, не е реалистично. Трябва да изберем измежду всички области за подобрене тези, които са най-неотложни или биха имали най-голямо положително въздействие.
6. Създайте мултидисциплинарни екипи: обединяването на служители от различни области за постигане на целите е най-добрият начин за гарантиране на успех. Често е необходимо да видите нещата от различни гледни точки за да имате 360° визия.
7. Анализирайте целия жизнен цикъл или веригата на доставки. Планът за устойчивост трябва да обхваща цялата верига на стойността. Обичайно е компаниите да определят границите на устойчивостта в рамките на производствения си процес, но има много области, които можем да подобрим, които попадат извън тези ограничения. За целта е най-добре да направим анализ на жизнения цикъл, който ще ни помогне да определим приоритетите. Идеята е да се минимизират въздействията от произхода на нашите суровини, докато нашите продукти вече не са на пазара: това, което се нарича от люлката до гроба. Трябва да обхванем цялата верига на стойността в нашия план за устойчивост.

3.1.2. Управление на риска

Анализирането на потенциални пречки и рискови фактори е важна част от управлението на бизнеса. Чрез идентифициране на потенциални рискове предприятията могат да предприемат стъпки за минимизиране на въздействието им и да се подготвят за неочаквани ситуации. Някои от общите рискови фактори включват промени в икономиката,



конкуренцията, технологиите, държавното регулиране и природните бедствия.

За да разработят планове за управление на риска, компаниите трябва да идентифицират специфичните рискове, пред които са изправени, и да разработят стратегии за тяхното смекчаване. Това може да включва прилагане на мерки за сигурност, диверсификация на продуктовото портфолио, създаване на планове за действие при извънредни ситуации и сключване на застраховка.

Управлението на кризи е критичен процес за бизнеса, изправен пред неочаквани ситуации, като пандемията от COVID-19. Предприятията трябва да разполагат с планове за действие при извънредни ситуации за справяне с извънредни ситуации и минимизиране на въздействието върху техните операции. Това може да включва прилагане на политики за дистанционна работа, реорганизиране на веригата за доставки и ясна комуникация със служители и клиенти.

За да увеличат устойчивостта си и да се адаптират към променящите се обстоятелства, бизнесите могат да предприемат стъпки за подобряване на своята гъвкавост и реактивност. Това може да включва инвестиции в технологии, обучение на служители и създаване на корпоративна култура, която насърчава иновациите и адаптируемостта.

В заключение, анализът на потенциални препятствия и рискови фактори, разработването на планове за управление на риска и кризисното управление са критични елементи на бизнес управлението. Като предприемат стъпки за увеличаване на устойчивостта и адаптиране към променящите се обстоятелства, бизнесите могат да подобрят своята способност да се справят с предизвикателствата и да използват възможностите.

Как да идентифицираме потенциалните пречки и рискови фактори в една компания?

За идентифициране на потенциални пречки и рискови фактори в една компания, могат да се предприемат следните стъпки:

1. Определете най-важните активи на компанията, включително информацията, която е част от основните активи, които са незаменими за постигане на целите и мисията на бизнеса.
2. Изгответе оценка на риска за да идентифицирате специфичните рискове, пред които е изправена компанията.
3. Разработете стратегии за смекчаване на идентифицираните рискове, като прилагане на мерки за сигурност, диверсификация на продуктовото

портфолио, създаване на планове за действие при извънредни ситуации и сключване на застраховка.

4. Идентифицирайте потенциални пречки, които могат да възникнат при прилагането на стратегии за намаляване на риска.

5. Предприемете стъпки за преодоляване на идентифицираните пречки, като диверсификация на потоците от приходи, проучване на нови пазари, непрекъснати иновации, прилагане на политики за дистанционна работа, реорганизиране на веригата за доставки и ясна комуникация със служители и клиенти.

Важно е да се отбележи, че потенциалните опасности и рискови фактори могат да варират в зависимост от вида бизнес и индустрията, в която той оперира. Следователно е необходимо да се извърши оценка на риска, специфична за компанията и сектора, за да се идентифицират съответните рискове и пречки.

Кои са най-често използваните инструменти за извършване на анализ на риска в една компания?

Има няколко инструмента и техники, които могат да се използват за извършване на анализ на риска в една компания. По-долу са някои от най-често използваните инструменти:

1. Анкета за анализ на риска: Това е набор от стандартизирани въпроси, които се използват за идентифициране на потенциални рискове в една компания. Въпросите се отнасят до ситуации, които могат да представляват риск, а положителните отговори установяват преобладаващите рискове.

2. Списък за проверка на застрахователната политика: Този инструмент се използва за идентифициране на рискове, които са покрити от фирмените застрахователни полици и такива, които не са. Това позволява на компанията да предприеме стъпки за смекчаване на непокритите рискове.

3. Диаграма на процесите: Този инструмент се използва за идентифициране на рисковете в процесите на компанията. Процесът е представен графично и са идентифицирани критичните точки, където могат да възникнат рискове.

4 Анализ на причината и следствието (Ishikawa или рибена кост): Тази визуална техника е идеална за идентифициране на възможните причини за риск. Рискът е представен графично и са идентифицирани възможните причини за риска.

годност. За да продаде продуктите и за да продължи дейността си, менюто е адаптирано за храна за вкъщи, а социалните медии се използват за промотиране на новите услуги. Следователно, те се адаптират към ситуацията, прилагайки принципите на устойчивост при кризи.

Устойчивата компания се характеризира с няколко елемента:

1. Може лесно да създава и премахва структури.
2. Поставя служителя в центъра.
3. Създава устойчива работна среда, където комуникацията и сътрудничеството се насърчават.
4. Проследява и анализира възприятията на служителите за да се избегне създаването на лоша работна среда.

Приоритети на бизнеса в ерата след COVID 19

Можем да подчертаем следните бизнес приоритети след пандемията от COVID-19:

Устойчивост на кризи. Компаниите трябва да могат да се адаптират към среда, в която точката на контакт с клиентите може да се промени, може да има внезапно увеличение или спад в търсенето или където свързаността и сигурността трябва да бъдат защитени, така че служителите да могат да работят от вкъщи.

Автоматизация на процесите. Повече от половината от днешните бизнес процеси се очаква да бъдат автоматизирани през следващите години. Автоматизацията позволява повтарящи се задачи да се извършват от софтуер и роботи и служителите да се съсредоточат върху задачи, които са от полза за бизнеса.

Вземане на решения, базирано на данни. От съществено значение е процесите на вземане на решения да се основават на актуални и реални данни, по този начин ще бъде по-лесно да се справяме с промените на пазара, търсенето или появата на нови конкуренти.

Живеем в динамична среда, която може да се промени по всяко време, така че е необходимо организациите да имат структури и планове, за да се адаптират бързо към непредвидени ситуации, да се учат от тях и да се преоткриват, ако е необходимо. Устойчивостта на кризи е ключът не само към оцеляването, но и към развитието и растежа на променящите се пазари в ерата след COVID-19.



Какъв тип лидерство е необходимо по време на криза?

Управлението на кризи е силно повлияно от типа лидерство, което ръководи бизнеса. Струва си да се замислим върху следните въпроси: „Какъв лидер съм аз?“ и „В кои области трябва да се подобря?“

За да подпомогнем този процес на самооценка, предоставяме някои насоки! Прочетете следната статия и отговорете на въпросите по-долу?

<https://hbr.org/2020/12/research-women-are-better-leaders-during-a-crisis>

Според изследванията, кои са основните лидерски качества, които правят жените по-ефективни лидери по време на криза? Съгласни ли сте с тези изводи?

Какъв е вашият личен опит относно начина, по който служителите възприемат жените лидери в сравнение с мъжете лидери – както в общ план, така и в кризисни ситуации? Имате ли лични преживявания, които бихте споделили?

В статията се посочва, че жените получават по-високи оценки по компетенции като вдъхновяване и мотивиране на другите, изграждане на взаимоотношения и поемане на инициативност. Съгласни ли сте, че тези умения са от съществено значение за преодоляване на кризи? Защо или защо не?

Анализирайки вашето работно място, организация или общност, наблюдавали ли сте разлики в начина, по който мъжете и жените лидери реагират на предизвикателства? Ако да, кои моменти са ви направили най-силно впечатление? Какви уроци сте извели от тези преживявания?



3.2 Устойчивост в бизнеса

Устойчивостта в бизнеса се отнася до стратегията, която една компания предприема, за да намали отрицателното въздействие върху околната среда, произтичащо от нейните операции в рамките на определен пазар. Практиките за устойчивост на една организация обикновено се анализират въз основа на екологични, социални и управленски (ESG) показатели.

Тъй като сме изправени пред необратими промени в системата на планетата, заплахата от изменението на климата стана твърде рискована, за да бъде игнорирана. Превишаването на ограниченията за околната среда поражда опасения за вълнообразни ефекти върху природните системи и глобалните общества. Компаниите виждат както натиска, така и възможността да си поставят цели за устойчивост, ако още не са го направили. Дори в настоящата среда на пандемия от COVID-19 компаниите продължават да се привеждат в съответствие с [Целите за устойчиво развитие \(ЦУР\)](#) на Общото събрание на ООН, установени през 2015 г. и се очаква да бъдат постигнати до 2030 г. ЦУР установяват универсални цели, които предоставят насока за постигане на устойчивост в бизнеса в целеви области като бедност, неравенство, влошаване на околната среда и изменение на климата.

Примери за устойчивост в бизнеса:

- Подобряване на ефективността на управлението на енергията чрез използване на алтернативни енергийни източници и отчитане на въглеродния отпечатък.
- Внедряване на инфраструктура, която намалява емисиите на парникови газове*, запазва водните ресурси и елиминира отпадъците.

* Парниковите газове (известни също като парникови газове) са газове в земната атмосфера, които улавят топлината. През деня слънцето грее през атмосферата, затопляйки земната повърхност. През нощта земната повърхност се охлажда, освобождавайки топлина обратно във въздуха. Но част от топлината се улавя от парниковите газове в атмосферата

- Управление на динамични и ефективни вериги за доставки за насърчаване на кръгова икономика, насърчаване на повторната употреба, премахване на отпадъците, насърчаване на устойчиво потребление и защита на природните ресурси.
- Създайте условия и възможности за устойчиво развитие чрез оценка на рисковете и подобряване на устойчивостта, като същевременно следвате външни разпоредби и цели за развитие.



3.2.1 Защо е важна устойчивостта в бизнеса?

Правим бизнес в един непредвидим свят. Изменението на климата, намаляващите природни ресурси и нарастващите изисквания към нашите енергийни и хранителни доставки нарушават бизнес операциите и веригите за доставки по неочаквани начини.

Никога не е било толкова важно за публичните и частните организации да преосмислят цялостно начина, по който работят. Превръщането в успешен устойчив бизнес изисква нови нива на устойчивост и гъвкавост, основани на отговорни практики, които запазват нашата планета.

Устойчивостта е бизнес императив и трябва да бъде фундаментална за стратегията и дейността на всички компании. Причините за това са както етични, така и финансови:

- Служителите все повече се стремят да работят с компании, които представят мисия и цел, които се грижат за планетата, когато решават къде да работят. 71% от служителите и търсещите работа казват, че екологично устойчивите компании са по-привлекателни (1)
- Потребителите са готови да плащат повече за продукти от марки, които са отговорни към околната среда. 80% от потребителите посочват, че устойчивостта е важна за тях. (2)
- Правителства, инвеститори, служители и клиенти изискват нови нива на корпоративна отговорност, включително действия за справяне с изменението на климата.
- Много от големите световни икономики имат или разработват корпоративни изисквания за разкриване на информация относно въздействието върху околната среда, което кара компаниите да намалят емисиите на парникови газове. (3)
- Увеличаването на критериите за инвестиране в околната среда, социалните отношения и управлението (ESG), както и устойчивото инвестиране, показват, че устойчивият бизнес по своята същност е по-привлекателен за нарастващия брой отговорни инвеститори. Инвестициите в ESG активи могат да достигнат 53 милиарда през 2025 г., представляващи повече от една трета от глобалните активи. (4)

(1) [Sustainability at a turning point](#) IBM Institute for Business Value. May 2021

- (2) [Meet the 2020 consumers driving change](#) Research Insights. June 2020
- (3) [The future of sustainability reporting standards](#) EY. June 2021
- (4) [ESG assets may hit USD 53 trillion by 2025, a third of global AUM](#) Bloomberg Intelligence. February 2021

За да защитят нашата планета и нашето бъдеще, компаниите трябва да стимулират декарбонизацията, да отговарят на екологичните регулаторни изисквания и крайните срокове за съответствие и да подобрят потреблението на ресурси. Тези, които са водещи в устойчивите бизнес практики, приемат нови бизнес модели, за да спечелят клиенти, да увеличат лоялността към марката и да открият нови възможности за намаляване на разходите.

3.2.2 Предимства на устойчивостта в бизнеса

Компаниите, които обмислено интегрират устойчиви практики в дейността си, реализират ценни ползи за бизнеса. Те включват:

Конкурентно предимство

Голяма част от потребителите твърдят, че отговорността към околната среда е много или изключително важна при избора на марка. Признаването ви като устойчив бизнес може да подобри присъствието на вашата марка и да ви помогне да привлечете потребители, които биха избрали компании, активно ангажирани с устойчиви практики.

Привлекателност за инвеститорите

4 от 5 частни инвеститора планират да предприемат действия по отношение на устойчивостта и социалната отговорност през следващите 12 месеца.

Съответствие с нормативните изисквания

Правителствата ще продължат да разширяват регулациите и целите за корпоративно устойчиво развитие (ЦУР). Бъдете една крачка напред, като внедрите устойчиви решения от самото начало, за да отговорите на тези нови регулаторни изисквания и постоянно да събирате, измервате, сравнявате и отчитате резултатите си по отношение на ESG (екологично, социално и управленско) представяне.

По-голяма дълготрайност на инвестициите в трансформация

Пандемията от COVID-19 ускори процеса на дигитална трансформация в много компании. Когато тази трансформация е устойчива, тя създава по-устойчив бизнес, готов да се адаптира към промени и да се възползва от нови възможности.

Привличане на таланти

Целенасочените търсещи работа искат да работят за устойчиви и социално отговорни компании. Чрез изграждането на репутация на устойчива компания можете да привлечете и задържите правилните служители за вашата компания.

Увеличаване на приходите

Чрез прилагане на устойчиви практики, които намаляват потреблението на ресурси и оптимизират оперативната ефективност, днешните агенти на промяната стават утрешни победители, тъй като подобряват своите резултати. Докато усилията, които имат по-голямо цялостно въздействие, може да са по-скъпи за първоначално прилагане, дългосрочните печалби ще оправдаят инвестицията.



3.2.3 Как да изградим стратегия за устойчивост?

Ранните лидери в устойчивото бизнес практикуват използването на цифрови технологии като изкуствен интелект (ИИ), данни от интернет на нещата (IoT), блокчейн и хибриден облак, за да помогнат за оперативното въвеждане на устойчивостта в по-голям мащаб. По време на този процес, мнозина откриват възможности за повишаване на ефективността, докато създават по-мотивирани и вдъхновени служители, както и по-доволни и лоялни клиенти. Ключът към успешна стратегия за устойчивост е балансирането на екологичните фактори с ключовите фактори за диференциране и изискванията на пазара.

Първата стъпка при създаването на устойчива стратегия е да се осигури, че заинтересованите страни имат ясно и съгласувано виждане за бъдещото състояние на бизнеса. Това може да изисква външна помощ, за да се постигне консенсус сред

всички. Ние трябва първо да идентифицираме основните предизвикателства и възможности, да определим приоритетните действия и да измерим резултатите спрямо устойчивите и бизнес цели, постигайки резултати в рамките на седмици, вместо месеци.

След това следвайте подход с измерими във времето цели, за да приложите устойчивата визия във всички аспекти на вашата организация. Документирайте всичко в една система за управление на околната среда с дефинирани роли, отговорности и отчетност.

И накрая, започнете с конкретни инициативи, които могат да генерират осезаеми и измерими резултати, като по този начин демонстрират стойност. Това ще демонстрира стойността на устойчивостта в бизнеса за постигане на повече ангажираност, изграждане на инерция и по-големи възможности за растеж.

3.2.4 Области на корпоративна устойчивост

Пет основни области върху които да се фокусирате при планирането на устойчиво на кризи и носещо печалби бъдеще:

(1) Управление на климатичните рискове и отчитане на ESG (екологични, социални и управленски) показатели

Последното десетилетие бележи най-големите въздействия, причинени от природни бедствия. Организацията трябва да вземат под внимание влиянието на изменението на климата върху бизнес операциите им, причинявайки екстремни метеорологични явления, които имат тенденция да се разрастват все повече и да се повтарят във времето. Подгответе се за нарушения на нормалния режим на работа с решения, които обединяват множество източници на данни, включително собствени данни, данни от трети страни, геопространствени данни, метеорологични данни IoT данни, с подробен анализ. Прогнозирайте и планирайте критични метеорологични събития, за да позволите устойчиво развитие и да осигурите непрекъснатост на бизнеса. Намалете оперативните разходи и сложността на съответствието и отчитането на ESG.

(2) Устойчива инфраструктура и интелигентни операции

Глобалните предизвикателства, свързани с изменението на климата и екологичната деградация, сигурността, поверителността и управлението на ресурсите, изискват от бизнеса да гарантира, че инфраструктурата му е проектирана и управлявана с акцент върху устойчивостта. Чрез използване на интелигентно управление на активи, предикативна поддръжка и мониторинг, организацията могат да удължат живота на активите, да намалят престоя и разходите за поддръжка, да оптимизират

инвентарите за поддръжка, ремонт и операции (MRO* Поддръжка, Ремонт и Преработка или административно – Поддръжка, Ремонт и Операции), да намалят емисиите на CO₂ и да елиминират отпадъците. Това ще им помогне да постигнат своите ESG цели по печеливш начин.

Устойчивите операции започват от активите. Активи като сгради, енергийни мрежи, превозни средства и промишлено оборудване, имат ключов принос към предизвикателствата за устойчивост, пред които сме изправени днес. Но добрите практики за управление на активи могат да бъдат част от решението. Желанието да представлявате по-щадяща планетата организация също е повече от алтруистично. Добре е и за бизнеса: „да се справяш добре, като правиш добро“.

Можете да създадете по-устойчиви операции, като приложите управлението на активите на предприятието. Ще намалите отпадъците и ще постигнете оперативна ефективност в процеса. Два примера:

- Управлявайте заявките за поддръжка на ниво предприятие, за да създадете оптимални, ефективни маршрути и да намалите количеството гориво, използвано от вашите техники.
- Осигурете на екипите си за поддръжка мобилни инструменти с подробна информация за активите и достъп до критични анализи, за да увеличите процента на поправки, които се извършват за първи път и да намалите повторните посещения.

(3) Устойчиви вериги на доставки и кръгова икономика

Потребителите се интересуват все повече от проследяемостта на стоките, които купуват, а лидерите във веригите на доставки търсят начини да инвестират в кръгова икономика, която насърчава повторната употреба. Решенията на базата на блокчейн могат да осигурят по-голяма видимост във веригата на доставките с актуални гледни точки за инвентара и информация за производителността, което помага за изграждане на доверие и прозрачност, гарантирайки автентичност от източника до крайния потребител, като същевременно се намалява отпадъка и оперативните разходи. Избягвайте сложните предизвикателства, свързани с емисиите, като установявате произхода на продукта и минимизирате емисиите, свързани с логистиката, чрез оптимизация на изпълнението и доставката с помощта на усъвършенствани системи с AI.

За организациите, които следват програма за устойчивост, веригата на доставките трябва да бъде ключов обект на внимание. Защо? Защото до 85% от екологичните, социалните и управленски (ESG) въздействия се случват във веригата на доставките, включително повече от 90% от емисиите, свързани с доставката на продуктите и

услугите на компанията (1). . Без трансформация на веригата на доставките няма да има трансформация на устойчивостта. Добрата новина е, че организациите осъзнават това предизвикателство и предприемат действия. Фактически, 49% от компаниите казват, че са поставили цели за устойчивост на веригата на доставките, а 70% заявяват, че планират да инвестират в кръгови икономики, които намаляват отпадъците чрез повторна употреба и рециклиране(2).

(1) Ръководство за веригата за доставки, EPA U.S. Агенция за опазване на околната среда, 17ти януари, 2023. <https://www.epa.gov/climateleadership/supply-chain-guidance>

(2) Кръгова икономика: Бъдещето на веригата за доставки, Верига за доставки дигитална, 17 май , 2020.

<https://supplychaindigital.com/digital-supply-chain/circular-economy-future-supply-chain>

Предвиждат се по-устойчиви вериги за доставки, които да помогнат за:

- Минимизиране на емисиите на парникови газове (ПГ).
- Запазване на ресурсите чрез намаляване, повторно използване и рециклиране.
- Отговаряне на очакванията на клиентите, като същевременно смекчавате въздействието върху климата.
- Справяне с икономическите и социалните неравенства чрез етично и отговорно снабдяване.

(4) Електрификация, енергия и намаляване на емисиите

За да се осигури чиста електрификация в голям мащаб, е необходимо лидерите да се обединят по нови начини, за да преразгледат как работят електрическите системи и тяхната роля в икономиката с нулеви емисии на парникови газове. Да се насърчи трансформацията към декарбонизация, като се подобри ефективността, сигурността, надеждността и устойчивостта на мрежата чрез интелигентно управление на енергията и активите за обслужване на обществените нужди. Чрез внедряване на интелигентно измерване, за да се разбере по-добре реалното използване на ресурсите, ще бъдете в състояние да поддържате критичните активи и ресурси, работещи с максимална ефективност, подобрявате операциите на оборудването, намалявате разходите и оптимизирате услугите чрез автоматизация.

Повече от половината от настоящите глобални емисии на парникови газове могат да бъдат намалени чрез чиста електрификация. Високоемисионни сектори като производството на електроенергия и транспорта внасят значителни инвестиции в

този процес. И въпреки пандемията, 2020 г. беше рекордна година за зелената енергия, тъй като почти всички нови електрически мощности произхождат от възобновяеми източници.

В бъдеще, цифровата трансформация ще бъде ключова за декарбонизацията и за подпомагането на електрическите екосистеми да доставят чиста енергия на свързаните потребители по безопасен и надежден начин. Цифрови решения, които използват изкуствен интелект (AI), интернет на нещата (IoT) и блокчейн, ще подкрепят нови енергийни пазари, докато осигуряват по-устойчива физическа инфраструктура, по-ефективни и надеждни операции на обществени предприятия и по-добро обслужване на клиенти.

Пример за добри практики в гъвкавото предлагане и потребление на енергия:

За постигане на целта си да стане първата столица с нулеви емисии до 2025 г., град Копенхаген има добра практика в потреблението на енергия. Чрез платформа, динамично се настройва консумацията на топлина и енергия в зависимост от предлагането на възобновяема енергия и включва потребителите с цел по-добро балансиране на натовареността. Решението позволява на големите потребители (като собственици на сгради, фирми, търговски центрове и супермаркети) да изберат да консумират по-малко или да предоставят своите собствени вентилационно, охлаждащо и замразяващо оборудване на мрежата, когато предлагането е ниско. Като се използва гъвкавото потребление на сградите, се избягва използването на резервни електроцентрали, базирани на изкопаеми горива, и по този начин се избягват емисиите на парникови газове, свързани с тези централи.

(5) Устойчивост: превръщане на амбицията в действие за цялата компания.

Стъпки за изпълнение

Компаниите трябва да интегрират устойчивостта в същността на своя бизнес, за да получат информацията, от която се нуждаят, за да работят в широк мащаб. Това позволява на новите бизнес модели и платформи да постигат целите за устойчивост, да повишават оперативната ефективност, да отговарят на регулаторните изисквания, да разкриват възможности за иновации и да подобряват изживяването на клиентите, като същевременно създават конкурентно предимство.

Основни стъпки:

A. Изградете своята стратегическа пътна карта.

Наличието на стратегия е само първата стъпка. Следващата важна стъпка е да я приложите на практика. Процесът се състои от три етапа:

1. Определете своите цели за устойчивост и ключови показатели за измерване на напредъка (КПИ). Знайте какво искате да постигнете и как ще измервате напредъка си. Ако целта Ви е да достигнете нетно нулеви емисии, например, ще искате да определите какво е добър месечен или тримесечен напредък към тази цел. Комуникирането и отбелязването на напредъка са ключови за задържане на хората на ваша страна.
2. Създайте своя ESG база данни. Създайте ясна отправна точка, която да подпомага всяка цел и установете ESG система за документиране и наблюдение на напредъка си. Оценете и изберете какви данни трябва да съберете от цялата компания, за да определите текущата си отправна точка и да измерите напредъка си спрямо вашите КПИ. Този процес вероятно ще включва данни от области като активи, съоръжения, верига на доставките и IT инфраструктура.
3. Приведете целите си в действие. Създайте във Вашата организация една система за документиране, която да проследява напредъка към Вашите цели. Попълнете я с данни от съответните бизнес области и я използвайте за отчитане на напредъка и идентифициране на местата, където се нуждаете от подобрения.

В. Определете Вашите цели

Устойчивостта изисква смислени действия от всяка част на организацията, от центъра за данни до веригата за доставки и от заседателната зала до котелното помещение. Организациите трябва да събират данни от цялата организация и да ги превръщат в отчетна информация на финансово ниво. И те трябва да предадат тази информация в цялата организация, за да стимулират правилното действие.

Критериите за ESG, „Environmental, Social and Governance“ (екологични, социални и управленски), придобиват голямо значение през последните години и доведоха до появата на фигурата на Инвеститора със социална отговорност. Това означава, че екологичните, социалните и факторите за добро управление са най-оценявани от настоящите инвеститори, извън финансовите резултати.

С. Оптимизирайте своите активи и съоръжения

Активите и съоръженията са добро начало за превръщане на стратегията за устойчивост в действие. Чрез включване на изкуствен интелект в бизнес процесите и физическите операции, данните от активите в недвижимите имоти и съоръженията

могат да се използват за генериране на ключови анализи и изводи. Тези данни могат да помогнат за оптимизиране на управлението на отпадъците, намаляване на непланираните прекъсвания и генериране на значителни енергийни спестявания.

Количеството отпадъци може да бъде намалено, а екологичното въздействие от операциите може да бъде управлявано чрез удължаване на полезния живот на активите. Поддръжката с предварителна профилактика действа като система за ранно предупреждение, която ви позволява да идентифицирате и отстраните неизправности рано, намалите не планираните прекъсвания и задържите оборудването в работно състояние за по-дълго време. Преходът от циклична към предварителна профилактика означава изпращане на оборудване и превозни средства само когато и където са нужни, което намалява консумацията на гориво и оптимизира използването на работна сила.

D. Постигане на целите на зелените информационни технологии (ИТ).

Подмяната на съществуващата инфраструктура с нов, енергийно ефективен хардуер може да има значителен и незабавен ефект върху потреблението на енергия, докато сървърите с висока плътност също намаляват пространството и следователно изискванията за осветление и охлаждане.

За да увеличите максимално устойчивостта, потърсете доставчици с етични сертификати за веригата на доставките и доказани схеми за рециклиране и обновяване на старото си оборудване, за да се удължи неговият живот и да се предотврати изхвърлянето му в депата за отпадъци. Въздействието върху околната среда може също да бъде намалено чрез избор на доставчици, които се ангажират с рециклируеми опаковки без пластмаса.

E. Изграждане на устойчива верига за доставки

Гарантиране на произхода, управление на намаляването на емисиите и подобряване на кръговостта и устойчивостта. Съвременните бизнеси трябва да могат да разбират откъде и как се добиват продуктите и суровините, които купуват. Те трябва да се уверят, че цялата верига на доставки отговаря както на техните собствени (и тези на клиентите им) стандарти за устойчивост, така и на всички стандарти, изисквани от регулаторите. Освен това, трябва да бъдат готови да предприемат действия, когато стандартите не са достатъчни: като намерят алтернативни източници или влияят върху поведението на доставчиците.

3.2.5 Предизвикателства на устойчивостта на бизнеса

Има няколко предизвикателства, които трябва да преодолеете в стремежа си да се превърнете в наистина устойчив бизнес:

•Търсене на устойчиви продукти и услуги. Тъй като начинът на мислене за устойчивост непрекъснато се развива, компаниите не могат да си позволят да изостанат. Създаването на устойчиво бъдеще изисква задълбочено разбиране на вашите клиенти и сътрудничество с партньори, които имат правилните връзки и екосистеми, за да работите заедно към една и съща цел.

•Високи разходи. Прилагането на устойчиви бизнес практики обикновено изисква по-големи първоначални инвестиции. В краткосрочен план често е по-евтино да се запази статуквото. Някои организации ще се нуждаят от помощ при изграждането на инвестиционен план, който да покаже как незабавните инвестиции могат да доведат до дългосрочна печалба.

•Системна инерция. Докато устойчивостта е важна цел, тя често не се възприема като по-важна от други ключови приоритети, които могат да донесат незабавни ползи. Много компании планират на десетгодишни интервали, така че ангажимент за 2050 година е добра стъпка, но често не е достатъчен, за да стимулира действия през настоящото десетилетие от гледна точка на планирането. Това преформулира рисковете като възможности и подкрепя тезата, че устойчивите действия сега са необходими, за да се постигне устойчивост в бъдеще.

•Липса на инструменти, знания и опит Липсата на готовност за разработване на визия, стратегия и корпоративна среда за устойчивост представлява огромен риск. Компаниите може да нямат способността да внедрят устойчиви решения или дори да не знаят откъде да започнат. Устойчивостта (и съответно реакциите спрямо нея) в бизнеса се развива постоянно. Всеки бизнес се нуждае от екосистема от иновационни партньори, които да му помогнат да преосмисли света и да създаде устойчиво бъдеще.



3.2.6 Ролята на жените в света на устойчивото развитие

Жените играят основна роля в устойчивото развитие, движейки обществото към зелената трансформация.

Устойчивост е от женски род и може би това не е случайност. Жените, особено момичетата, най-много страдат от последиците на настоящата глобална екологична криза. Те са по-уязвими пред изменението на климата. Но те също така са тези, които водят борбата за защита на нашата планета и постигане на по-устойчиво общество.

„Жените не само са по-сериозно засегнати от тези проблеми. Те също така имат идеи и лидерски умения, за да ги решат.“ Това е становището на UN Women, организацията на ООН, посветена на насърчаването на равенството между половете и овластяването на жените.

По повод отбелязването на Международния ден на жената поставяме акцент върху примера на десетина жени, които работят за опазването на околната среда и устойчивостта. Всички те са от различни сфери: предприемачество и бизнес лидерство, екологичен активизъм или „словото“. Тези жени ни приближават към по-справедливо, равнопоставено и екологично устойчиво бъдеще.

Организацията на обединените нации е определила 2030 година като цел за постигане на устойчив свят. В изпълнение на тази задача ключова роля играят личности, които се стремят да поставят устойчивостта на най-високите нива на вземане на решения в компаниите, организациите, институциите и обществото като цяло.

С тази цел през 2020 г. е основана Жени в действие за устойчивост - **Women Action Sustainability (WAS)**¹. WAS използва женски талант, за да издигне устойчивостта до първото стратегическо ниво на организациите. Тази асоциация насърчава конференции и дискусиионни форуми по въпроси на ESG (екологично, социално и корпоративно управление) с експерти в тези области.

Устойчивостта се нуждае от жените. Следват седем примера за испански жени, които са лидери в устойчивостта. Жени, чиято професионална траектория е фокусирана върху приноса към целите за устойчиво развитие за постигане на необходимата промяна.

¹ <https://wasaction.com/es>

1. Моника Чао и екипът на WAS

Президентът на WAS. С тази инициатива тя обединява жени, които работят в областта на устойчивостта на компаниите. Заедно с Чао, Изабел Лопес-Ривадула, вицепрезидент; Роза Видал и Ракел Еспада, наред с други, ръководят тази асоциация с нестопанска цел на жени професионалисти, „които се стремят да изведат значението на устойчивостта на преден план в социалния, политическия и бизнес живот“.

2. Алисия Х. Пулео

Тя е философ, професор и една от изтъкнатите фигури във феминисткото движение. Пулео е автор на, наред с други книги, „Екофеминизъм за друг възможен свят“, където тя предлага „критичен екофеминизъм“, който защитава равенството и устойчивостта.

https://es.wikipedia.org/wiki/Alicia_Puleo

3. Яйо Хереро

Антрополог, селскостопански инженер и професор, тя е била координатор на Еколози в действие -Испания и сега е вицепрезидент на фондация Fuhem, която насърчава социалната справедливост и екологичната устойчивост.

https://es.wikipedia.org/wiki/Yayo_Herrero

4. Дина Гарзон

Още един от най-влиятелните изследователи в областта на екологичния феминизъм. Тя е съосновател на Мрежа на екофеминистките /Ecofeminist Network/, група от жени, които се „борят за по-устойчив и справедлив свят за всички същества на планетата“, както заявяват в профила си във Facebook.

5. Карлота Пи Аморос

Предприемачество в зелено. Инженер и бизнесдама. През 2010 г. тя е съосновател на компанията за енергиен преход Holaluz, една от най-големите испански компании за възобновяема енергия. https://es.wikipedia.org/wiki/Carlota_Pi

6. Ирене Тараделас

Друг пример за бизнес лидерство е мениджър в Impact Hub Barcelona, инкубатор за предприемачи и организации, които стимулират устойчива социална и екологична трансформация. <https://barcelona.impacthub.net/>

7. Лаура Фернандез

Тя създаде AllWomen Academy. Това е дигитална академия, управлявана от и за жени, където те преподават дигитални специалности, за да намалят разликата между половете и да постигнат по-голямо трудово включване на жените в този сектор. <https://www.allwomen.tech/>

Това са само няколко примера за влиятелни жени в света на устойчивото развитие в Испания. Ангажирани жени, които работят проактивно за устойчиво общество. <https://wasaction.com/>

4. Обобщение

Устойчивостта в бизнеса се е развила от етична опция до стратегическа необходимост. Компаниите, които интегрират устойчиви практики в своя бизнес модел, не само спазват регулациите, но също така подобряват своята конкурентоспособност и репутация.

- Прилагането на устойчиви практики може да доведе до значително намаляване на оперативните разходи благодарение на по-ефективното използване на ресурси като енергия и материали. Освен това, минимизирането на отпадъците и емисиите може да намали разходите, свързани с управлението на отпадъците.

- Устойчивите компании осъзнават своята роля за благосъстоянието на обществото и опазването на околната среда. Това означава не само избягване на вреди, но и активно участие в социалното и екологичното развитие, създавайки положително въздействие върху общностите, в които оперират. В същото време, на пазар, който става все по-чувствителен към устойчивостта, компаниите с отговорни практики могат да се открийт от конкуренцията. Това не само укрепва лоялността на клиентите, но също така прави компанията по-привлекателна за инвеститорите.

- Устойчивостта изисква дългосрочна визия при вземането на решения. Компаниите, които са ангажирани с устойчивостта, са по-добре подготвени да се адаптират към промените в икономическата, социалната и екологичната среда, осигурявайки своята бъдеща жизнеспособност.

- В крайна сметка, устойчивостта в бизнеса не е просто етичен императив, но и стратегическа възможност за компаниите, които се стремят да процъфтяват в

променящата се глобална среда. Организациите, които възприемат този подход, ще бъдат по-добре подготвени да посрещнат предизвикателствата на бъдещето и да допринесат за по-устойчив свят.

5. Тест за самооценка

1. Въпрос 1: Устойчивостта в бизнеса се отнася до компании, които генерират печалба, като същевременно постигат устойчивост в следните аспекти:
 - a. **Екологичен, социален, икономически**
 - b. Екологичен, социален и културен
 - c. Екологичен, политически и икономически
 - d. Етичен, социален и икономически
2. Въпрос 2: Women Action Sustainability е създадена през:
 - a. 2005
 - b. 2010
 - c. **2020**
 - d. 2022
3. Въпрос 3: Планът за устойчивост не трябва да се проследява с предварително определена периодичност.
 - Вярно
 - **Грешно**
4. Въпрос 4: Едно от предимствата на прилагането на план за устойчивост е, че подобрява имиджа на компанията в очите на трети страни.
 - **Вярно**
 - Грешно
5. Въпрос 5: По-устойчивите вериги на доставки могат да помогнат за опазването на ресурсите чрез намаляване, повторно използване и рециклиране.
 - **Вярно**
 - Грешно
6. Въпрос 6: Диаграма на процесите не е инструмент за извършване на анализ на риска в компанията,
 - Вярно
 - **Грешно**
7. Въпрос 7: Визуалната техника за идентифициране на възможните причини за риск се нарича ...

- a. Качествена оценка на риска
- b. Диаграма на процесите
- c. Въпросник за анализ на риска
- d. Причинно следствен анализ**

- **Правилни отговори:**

- Множествен избор #1: a)
- Множествен избор #2: c)
- Вярно/Грешно #3: Грешно
- Вярно/Грешно #4: Вярно
- Вярно/Грешно #5: Вярно
- Вярно/Грешно #6: Грешно
- Попълнете празните места #7: d)

6. Успешни истории

- Един успешен пример за компания, ръководена от жени и утвърдена като иновативен пример за бизнес устойчивост, е **Holaluz**, основана от Карлота Пи. **Holaluz** е една от най-големите компании за възобновяема енергия в Испания, която от 2010 година работи за лидерство в промяната към възобновяеми енергийни източници в страната. Компанията се фокусира върху насърчаването на възобновяемите енергии и устойчивостта, отличавайки се със своя ангажимент към ценности като устойчивост и равенство. www.holaluz.com
- Освен Holaluz, други компании, ръководени от жени, които са се отличили със своя ангажимент към бизнес устойчивостта, включват:

KUNTU Cosmetics: Малка лаборатория за органична, веган и унисекс козметика, разположена в Алкария, Мадрид, която е спечелила международни награди за своя ангажимент към опазването на планетата..

Plant on Demand и D2 Naturaleza: Испански компании, ръководени от жени, които се стремят към промяна към устойчива икономика.

The Milky Way: устойчив моден бранд, основан от Меритксел и Наталия в Барселона

Hemper: Компания за устойчиви раници, изработени от коноп в Непал, основана от Глория Губианас

Bolsalea: Специалисти в устойчивите опаковки, създадена от Марина Моя.

Infinit Denim: Компания от Барселона, основана от Монсе Баян и Нурия Нубиола.

Teterum: Първата испанска устойчива компания за чай с BCorp сертификация, основана от Патрисия Полвора

Sirem Wild: Устойчива модна марка за цялото семейство, основана от Мириам Барахона

Salvados beer: Бира, произведена по кръгов модел за избягване на хранителни отпадъци, основана от Диана Варгас.

Go Zero Waste: приложение за откриване на пространства без отпадъци, създадено от Магда Себриан.

- Тези примери демонстрират важната роля, която жените лидери играят в насърчаването на устойчивостта в бизнеса в Испания и по света.

7. Библиография и други източници

- <https://www.larepublica.co/especiales/practicas-sostenibles/estos-son-los-planes-de-sostenibilidad-que-lideran-mujeres-dentro-de-grandes-empresas-3376713>
- <https://www.imf.org/es/Blogs/Articles/2020/10/26/blog-firms-environmental-performance-in-times-of-crisis>
- <https://mujeres.expansion.mx/opinion/2022/12/08/mujeres-protagonistas-crecimiento-empresarial-sostenible>
- <https://www.entrepreneur.com/es/mujeres-emprendedoras/estas-8-mujeres-lideran-la-sostenibilidad-en-empresas-como/408705>
- <https://www.andalucialab.org/blog/sostenibilidad-estrategia-de-exito-en-tiempos-de-crisis/>
- <https://earthuniversity.edu.mx/empoderando-a-las-mujeres-a-traves-de-las-finanzas-sostenibles/>
- <https://www.ibm.com/es-es/topics/business-sustainability>
- <https://wasaction.com/>
- <https://www.andaluciaemprende.es/>

8. Свързани обучителни материали

- RE-FEM Обучителен модул 5: Лична устойчивост, благосъстояние и основани на пола предизвикателства, свързани с това да бъдеш жена предприемач
- <https://youtu.be/G4qAp8qeKbM?feature=shared>
- <https://youtu.be/5HQPVOjV8TY?feature=shared>

9. Ключови думи

- **Бизнес устойчивост**
- **Кръгова икономика**
- **Разлика в заплащането между половете**
- **Бизнес адаптивност**

- **Включващо лидерство**

10. ESCO компетенции и умения

- **Универсални умения и компетенции**
 - o **Социални и емоционални умения**
 - o **Критично мислене**
 - o Аналитично мислене
 - o **Решаване на проблеми**
 - o Самоуправление
 - o **Бизнес управление**
 - o **Адаптивност**
 - o **Устойчивост**
 - o Креативност
 - o Създаване и поддържане на мрежи
 - o Инициативност
 - o Гъвкавост
 - o Откритост
 - o Разбиране на сложността
 - o Сътрудничество
 - o Емпатия
 - o Иновации
 - o Лидерство
- **Умения**
 - o **Технологични умения**
 - o Продуктов маркетинг
 - o Дигитален маркетинг
 - o Дигитални умения
 - o Комуникация
 - o Сътрудничество
 - o Емоционална интелигентност
- **Знания**
 - o **Бизнес управление**
 - o Онлайн обучение и тренинг
 - o Реклама
 - o Облачни технологии
 - o Големи данни
 - o Електронна търговия
 - o Изкуствен интелект
 - o Интернет на нещата IoT
 - o Дигитална грамотност
 - o Киберсигурност
 - o Извличане и анализ на данни
 - o **Устойчивост**



- o Благосъстояние
- o **Изменение на климата**
- o Управление на социалните медии



Уебсайт:

www.refem.eu

Email:

hetfa_re-fem@hetfa.eu

Facebook:

www.facebook.com/REFEM0

Twitter:

[@RE-FEM project](https://twitter.com/RE-FEM_project)

Linkedin:

www.linkedin.com/RE-FEM



**Co-funded by
the European Union**

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са единствено на автора(ите) и не отразяват непременно позицията на Европейския съюз или на Изпълнителната агенция за образование и култура (EACEA). Нито Европейският съюз, нито EACEA носят отговорност за тях.